

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. mevr. H. Post
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum Utrecht, 26 september 2018
ons kenmerk 2018-55
voor informatie Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl 06-52533494
onderwerp SI Wijziging WGBO ter verbetering patiëntgerichte zorg en inzagerecht 34 994

Geachte leden van de commissie,

Tot 4 oktober heeft u gelegenheid om schriftelijke vragen te stellen over de voorgestelde wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (over de WGBO). Het wetsvoorstel verduidelijkt de informatieplicht van zorgverleners. Met als doel om het overleg tussen patiënt en zorgverleners te bevorderen. Patiëntenfederatie Nederland wijst al langer op het belang van 'Samen Beslissen' en de '3 goede vragen'¹. Betere zorg begint met een goed gesprek. Het is belangrijk dat zorgverleners en patiënten praten over de specifieke situatie en voorkeuren van de patiënt. Om vervolgens samen te bepalen wat de best passende zorg is. Wij zijn daarom blij dat met dit wetsvoorstel de essentiële rol van de eigen situatie en behoeften van de patiënt een expliciete plaats krijgt binnen de WGBO. Wel hebben we een aantal vragen ten aanzien van het inzagerecht door nabestaanden.

1. Inzagerecht in het medisch dossier door nabestaanden

In het wetsvoorstel worden gronden vastgelegd op basis waarvan nabestaanden inzage kunnen krijgen in het medisch dossier van overleden patiënten. Artikel 458a beschrijft dat dit onder andere geldt voor: *een ieder die een zwaarwegend belang heeft en aannemelijk maakt dat dit belang mogelijk wordt geschaad en dat inzage in of afschrift van gegevens uit het dossier noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang*. Dat kan bijvoorbeeld gaan om een situatie waarin nabestaanden het vermoeden hebben dat sprake is van een medische fout waarover de zorgaanbieder geen openheid heeft gegeven.² De nabestaande dient dit vermoeden wel aannemelijk te maken.

Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting geven geen duidelijkheid over wie beoordeelt of de nabestaande het vermoeden in voldoende mate aannemelijk heeft gemaakt. Dit geeft de mogelijkheid dat de hulpverlener van wie vermoed wordt dat deze geen openheid over een medische fout heeft gegeven, zelf kan beoordelen of deze inzage verleent aan nabestaanden in het dossier van een overledene. Patiëntenfederatie Nederland pleit voor een beoordeling door een onafhankelijke derde.

>Wie beoordeelt of de nabestaande het vermoeden van een medische fout voldoende aannemelijk heeft gemaakt?

>Is de minister bereid een passage toe te voegen dat deze beoordeling altijd door een onafhankelijke derde gedaan moet worden?

---

¹ <http://3goedevragen.nl/>

² Kamerstukken II 2017/18, 34994, nr.3, p.13 (MVT)

2. 'Veronderstelde Toestemming'

Tot nu toe hebben zorgverleners de mogelijkheid om nabestaanden inzage in het medisch dossier te geven als de toestemming van de overledenen voor inzage na overlijden mag worden verondersteld. Bijvoorbeeld wanneer die nabestaanden intensief betrokken en aanwezig waren bij de behandeling. Dan mag de zorgverlener uitgaan van zogeheten 'veronderstelde toestemming'.

In het wetsvoorstel is 'veronderstelde toestemming' niet als grond opgenomen. Als reden wordt hiervoor gegeven dat er weinig jurisprudentie is aangetroffen waarin op deze grond inzage is gegeven. Bovendien zou deze grond in de praktijk tot tal van uitvoerings- en interpretatievragen leiden. Voor dat laatste argument ontbreekt volgens Patiëntenfederatie Nederland het bewijs. Ook blijkt dat de grond 'veronderstelde toestemming' in de praktijk door zorgverleners wordt toegepast, zoals onder meer blijkt uit de KNMG-richtlijn Omgaan met gegevens³. Daarnaast zou weinig jurisprudentie ook kunnen aangeven dat er in de praktijk juist weinig problemen met deze grond wordt ervaren.

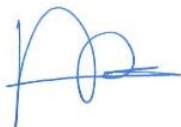
Patiëntenfederatie Nederland volgt hierin de Raad van State die zich afvraagt of de voorgestelde regeling alle gevallen dekt waarin nu al inzage in het medisch dossier van een overleden patiënt wordt gegeven. In het bijzonder op de bestaande grond van de 'veronderstelde toestemming' van de overleden persoon. Het is aannemelijk dat zich andere dan de, door het wetsvoorstel geregelde, gevallen kunnen voordoen die op de grond van 'veronderstelde toestemming' gehonoreerd zouden moeten worden. Dit zou een voor ons onwenselijke versmalling van het inzagerecht na het overlijden betekenen.

>Kan de minister beargumenteren waarom 'veronderstelde toestemming' niet als grond kan worden opgenomen in het wetsvoorstel?

>Is de minister bereid om een passage toe te voegen over situaties waarbij zorgverleners op basis van 'veronderstelde toestemming' nabestaanden inzage mogen geven in het medisch dossier?

We vragen u deze punten te betrekken bij uw inbreng over voorgestelde wijziging van de WGBO 34 994. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland

---

³ [KNMG-richtlijn Omgaan met medische gegevens, KNMG, mei 2018, p. 76.](#)